

Haladók II. kategória 3. (döntő) forduló

Feladatok

1. Az $ABCDE$ körbe írható ötszögben $AB = BC = CD$. Az AC és BE átlók a K pontban, az AD és CE átlók pedig az L pontban metszik egymást. Mutassuk meg, hogy $AK = KL$. 7 pont

2. Melyek azok az x és y természetes számok, amelyek igazgá teszik az alábbi egyenletet:

$$x \cdot (y - 18) + 7 = x \cdot \sqrt{\frac{x+y}{3}} \quad \text{7 pont}$$

3. 2021 nemnegatív valós szám összege 1. Válasszunk ki közülük kettőt az összes lehetséges módon, a kétféle sorrend külön lehetőségnek számít. Képezzük a két szám szorzatának és összegének szorzatát, majd adjuk össze az így kapott szorzatokat. Mennyi ennek az összegnek a maximuma? 7 pont

Megoldások és javítási útmutató

1. Az $ABCDE$ körbe írható ötszögben $AB = BC = CD$. Az AC és BE átlók a K pontban, az AD és CE átlók pedig az L pontban metszik egymást. Mutassuk meg, hogy $AK = KL$. 7 pont

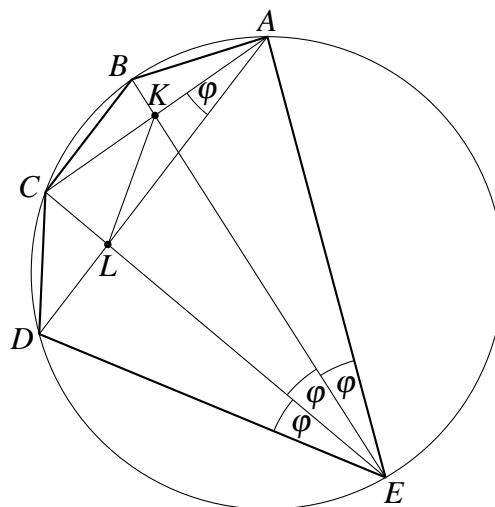
Megoldás. Mivel adott körben az azonos hosszúságú ívekhez azonos nagyságú kerületi szögek tartoznak, ezért $\widehat{AB} = \widehat{BC} = \widehat{CD}$,

innen $\angle BEA = \angle CEB = \angle DEC = \angle DAC = \varphi$,
amiből következik, hogy $\angle LEK = \angle LAK = \varphi$,
azaz $AKLE$ húrnégyszög.

Az $AKLE$ húrnégyszög körülírt körében az \widehat{AK} ívhez tartozó kerületi szögek egyenlősége alapján:

$$\angle KLA = \angle KEA = \angle BEA = \varphi.$$

Így $\angle KLA = \angle LAK = \varphi$,

2 pont

2 pont

1 pont

1 pont

tehát az AKL háromszög egyenlő szárú, és $AK = KL$.

1 pont

Összesen:

7 pont

2. Melyek azok az x és y természetes számok, amelyek igazzá teszik az alábbi egyenletet:

$$x \cdot (y - 18) + 7 = x \cdot \sqrt{\frac{x+y}{3}}$$

7 pont

Megoldás. Mivel $x = 0$ nem megoldás, így x -szel osztva a két oldalt:

$$y - 18 + \frac{7}{x} = \sqrt{\frac{x+y}{3}}.$$

Az egyenlet bal oldalán racionális szám áll, ezért $\sqrt{\frac{x+y}{3}}$ is racionális.

Azaz $\sqrt{\frac{x+y}{3}} = \frac{p}{q}$, ahol $(p; q) = 1$. Innen $x + y = \frac{3p^2}{q^2}$.

1 pont

A bal oldalon egész szám áll, ezért q^2 osztója a $3p^2$ -nek, ezért $(p; q) = 1$ miatt q^2 osztója a 3-nak, ezért $q = 1$.

1 pont

Tehát $x + y = 3p^2$, ezért $\frac{x+y}{3}$ négyzetszám, így $\sqrt{\frac{x+y}{3}} \in \mathbb{N}$.

1 pont

Ebből következik, hogy $\frac{7}{x} \in \mathbb{N}$, tehát $x = 1$ vagy $x = 7$.

2 pont

A megoldandó egyenletbe helyettesítve kapjuk, hogy $x = 1$ esetén y nem egész szám,

1 pont

$x = 7$ esetén $y = 20$.

1 pont

Összesen:

7 pont

3. 2021 nemnegatív valós szám összege 1. Válasszunk ki közülük kettőt az összes lehetséges módon, a kétféle sorrend külön lehetőségnek számít. Képezzük a két szám szorzatának és összegének szorzatát, majd adjuk össze az így kapott szorzatokat. Mennyi ennek az összegnek a maximuma?

7 pont

Megoldás. Egy szorzat így néz ki: $x_i x_j (x_i + x_j)$. Bontsuk fel a zárójelet: $x_i^2 x_j + x_j^2 x_i$.

1 pont

Ha tekintjük az összes szorzatot és mindenütt felbontjuk a zárójelet, akkor megállapíthatjuk, hogy egy adott x_i^2 mellett az összes az összes x_j szerepelni fog pontosan kétszer, kivéve magát x_i -t, mivel $x_i^2 x_j$ szerepel $x_i x_j (x_i + x_j)$ -ben, valamint $x_j x_i (x_i + x_j)$ -ben.

Ezért x_i^2 -et kiemelve ezekből, a zárójelben a többi szám összegének kétszerese lesz, ami $2 - 2x_i$.

Tehát az eredeti összeg felírható $\sum_i x_i^2 \cdot 2(1 - x_i)$ alakban.

Tekintsük ezt a szorzatot: $x_i^2 (1 - x_i) = x_i x_i (1 - x_i)$. Mivel $x_i (1 - x_i) \leq \frac{1}{4}$,

1 pont

ezért $2x_i x_i(1 - x_i) \leq \frac{1}{2}x_i$, tehát az S összeg maximum

$$\frac{1}{2}x_1 + \frac{1}{2}x_2 + \dots + \frac{1}{2}x_n = \frac{1}{2}$$

lehet.

2 pont

Ezt el tudjuk érni, ha két számot $\frac{1}{2}$ -nek, a többi 0-nak választunk, azaz a maximum $\frac{1}{2}$.

1 pont

Összesen:

7 pont